

Mendelova univerzita v Brně
Provozně ekonomická fakulta

Vliv cenných papírů na výsledek hospodaření

Bakalářská práce

Vedoucí práce:

Dr. Ing Jana Gláserová

David Musil

Brno 2015

Poděkování

Rád bych poděkoval své vedoucí bakalářské práce Dr. Ing. Janě Gläserové za pomoc a ochotu při tvorbě práce, také za věcné a odborné připomínky tykající se problematiky spojené s bakalářskou prací.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto práci: **Vliv cenných papírů na výsledek hospodaření** vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace jsou uvedeny v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou *Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací*.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 Autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity o tom, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Brně dne 21. května 2015

Abstract

Musil, D. *The Impact of Securities on the Economy Results*. Bachelor Thesis. Brno: Mendel University Brno. 2015.

This Bachelor thesis is concerned with the issue of charging securities. The thesis consists of two parts – theoretical and practical. Theoretical part defines key terms concerning the securities. Practical part is divided into two sections. The first one deals with applied charging of the securities and bonds. The second one focuses on the analysis of the business portfolio of a company and its impact on their economy results and income tax basis. Then, based on these impacts, the author proposes a new portfolio that will optimize the economy results and income tax basis.

Keywords

Securities, stocks, bonds, aliquot interest income, voucher, economy results

Abstrakt

Musil, D. *Vliv cenných papírů na výsledek hospodaření*. Bakalářská práce. Brno: Mendelova univerzita v Brně, 2015.

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou účtování cenných papírů. Práce má teoretickou a praktickou část. Teoretická část vymezuje základní pojmy týkající se problematiky cenných papírů. Praktická část se skládá ze dvou částí. První část se zabývá aplikovaným účtováním akcií a dluhopisů. Druhá část se zaměřuje na analýzu portfolia konkrétního podniku a jeho dopadu na výsledek hospodaření a základu daně z příjmu. Na základě vyhodnocení těchto dopadů navrhne autor práce nové portfolio, které optimalizuje výsledek hospodaření a základ daně z příjmu.

Klíčová slova

Cenné papíry, akcie, dluhopis, alikvótní úrokový výnos, kupon, výsledek hospodaření

Obsah

1	Úvod a cíl práce	10
1.1	Úvod.....	10
1.2	Cíl práce a metodika.....	10
2	Cenné papíry	12
2.1	Definice cenných papírů.....	12
2.2	Definice základních pojmů.....	12
2.3	Třídění cenných papírů.....	12
2.3.1	Dle doby držení cenných papírů.....	12
2.3.2	Dle podoby cenných papírů.....	13
2.3.3	Dle formy cenných papírů.....	13
2.3.4	Dle obsahu.....	13
2.4	Majetkové cenné papíry.....	14
2.4.1	Akcie.....	14
2.4.2	Zatímním list.....	15
2.4.3	Podílové listy.....	16
2.5	Dluhové cenné papíry.....	16
2.5.1	Dluhopis.....	16
2.5.2	Směnka.....	17
2.5.3	Šek.....	19
2.6	Majetkové účasti.....	20
2.7	Cenné papíry k obchodování.....	21
2.8	Dluhové cenné papíry držené do splatnosti.....	21
2.9	Vlastní akcie, vlastní obchodní podíly a vlastní dluhopisy.....	21
2.10	Ostatní cenné papíry a podíly.....	21
2.11	Vyřazení cenných papírů.....	22
2.12	Vliv cenných papírů na výsledek hospodaření.....	22
2.12.1	Účtování výnosů cenných papírů.....	22
2.12.2	Prodej cenných papírů.....	23

2.12.3	Daňově uznatelné náklady u prodeje cenných papírů.....	24
2.12.4	Ocenění cenných papírů	24
2.13	Způsob vypořádání rozdílů k rozvahovému dni	26
2.14	Přesuny cenných papírů mezi jednotlivými účetními skupinami	27
3	Praktická část	28
3.1	Účtování majetkových cenných papírů.....	28
3.1.1	Příklady na účtování akcií jiných společností	28
3.1.2	Příklad na účtování vlastních akcií.....	30
3.2	Účtování dlužných cenných papírů	31
3.2.1	Účtování dlužných cenných papírů z pohledu investora.....	31
3.2.2	Účtování dlužných cenných papírů z pohledu emitenta.....	36
3.3	Vliv cenných papírů na konkrétní podnik.....	40
3.3.1	Dotazník.....	40
3.3.2	Současný stav ve firmě.....	41
3.4	Navrhované řešení.....	41
3.4.1	Dluhopis.....	42
3.4.2	Terminované vklady	42
3.4.3	Podílový fond	42
	Závěr	44
4	Literatura	45

Seznam tabulek

Tab. 1	Způsoby účtování přecenění cenných papírů	27
Tab. 2	Účtování dlouhodobých akcií	28
Tab. 3	Účtování dlouhodobých akcií	28
Tab. 4	Účtování akcií k obchodování	29
Tab. 5	Přecenění na reálnou hodnotu	29
Tab. 6	Účtování dividend	29
Tab. 7	Účtování akcií nakoupených na zálohu	30
Tab. 8	Přecenění na reálnou hodnotu	30
Tab. 9	Prodej cenných papírů	30
Tab. 10	Účtování vlastních akcií	31
Tab. 11	Reálné hodnoty v čase	31
Tab. 12	Výpočet amortizace prémie	32
Tab. 13	Účtování o obchodovatelných dluhopisech	32
Tab. 14	Přehled kuponu při pořízení dluhopisu v pari	33
Tab. 15	Účtování při pořízení dluhopisu v pari	33
Tab. 16	Přehled kuponu a prémie při pořízení dluhopisu nad pari	34
Tab. 17	Účtování při pořízení dluhopisu nad pari	34
Tab. 18	Přehled kuponu a diskontu při pořízení dluhopisu pod pari	35
Tab. 19	Přehled účtování při pořízení dluhopisu pod pari	35
Tab. 20	Přehled účtování realizovatelných cenných papírů	36
Tab. 21	Výpočet amortizace diskontu	37
Tab. 22	Účtování bezkuponový dluhopis	37

Tab. 23	Přehled výše kuponu	37
Tab. 24	Účtování kuponový dluhopis	38
Tab. 25	Přehled kuponu	38
Tab. 26	Účtování dluhopisu s pravidelnými výplaty kuponu	39
Tab. 27	Přehled nákladů fondů	43

1 Úvod a cíl práce

1.1 Úvod

První zmínka o cenných papírech pochází z doby alexandrijské. Jednalo se o dlužný cenný papír mezi bankéřem a občanem. Tento cenný papír mohl znamenat, jak převzetí částky bankéřem a tedy pohledávku občana, tak půjčení finančních prostředků občanovi a tedy pohledávku bankéře. Významný rozvoj cenných papírů byl zaznamenán v období středověku. Tyto cenné papíry byly podobné těm dnešním a vydávali je papežové, knížata a ostatní vysocí hodnostáři. Největší rozvoj cenných papírů byl dosažen s rozvojem kapitalismu, kdy se jejich použití rozšířilo, díky rychlému zdokonalování techniky využívané v bankovníctví. V dnešní době jsou cenné papíry klasickým nástrojem pro investování, ať už na národním nebo mezinárodním trhu.

Téma je v dnešní době aktuální kvůli nízkým úrokovým sazbám, které podniky odrazují od uložených prostředků na běžných nebo spořicích účtech. Nízké úrokové sazby jsou důsledkem přebytku likvidity na finančním trhu. Nízké úrokové míry mají za následek, že se firmy snaží volné prostředky vhodně investovat tak, aby neztráceli v čase na hodnotě kvůli inflaci. Jednou z možností investování jsou právě cenné papíry, které nabízí zajímavé zhodnocení, při různých stupních rizika a likvidity. Velké množství cenných papírů znamená pro podnik velké množství možností, do čeho investovat, a tak pro podnik není jednoduché zvolit optimální portfolio.

Podnik si při výběru investice musí stanovit několik parametrů. Nejdříve musí určit časový horizont a velikost prostředků, které chce investovat. Po stanovení těchto dvou základních parametrů si podnik musí dále určit, jaký bude požadovat výnos při jaké úrovni rizika. Poslední parametr, který velkou částí ovlivňuje výběr investice je likvidita, tedy schopnost investici přeměnit na peníze. Tyto tři parametry se ve většině případů vylučují. Podnik nemůže například dosáhnout vysokého výnosu bez žádného rizika s dobrou likviditou. Podnik tedy musí zvolit vyváženou kombinaci těchto tří parametrů. Při investování je důležitá diverzifikace, to znamená investování prostředků do více investic, a tím tak rozložit riziko. Při investování se také doporučuje zvolit dvě investice se zápornou korelací. Tato korelace může jen v zcela výjimečných případech dosáhnout hodnoty mínus jedna.

1.2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem je vyhodnocení dopadů vybraných cenných papírů na výsledek hospodaření a základ daně z příjmů v konkrétním podniku a ve vztahu k této skutečnosti následně navrhnout optimální portfolio cenných papírů. Dílčím cílem bakalářské práce je vymezení vybraných druhů cenných papírů v souladu s jejich účetně právní úpravou. Dalším cílem je zvolení konkrétních druhů cenných papírů vykázaných v účetní uzávěrce, ve vztahu k časovým a věcným okamžikům. Posledním

cílem bakalářské práce je analýza vlivu vybraných cenných papírů na výsledek hospodaření.

Základem pro tvorbu bakalářské práce je prostudování příslušné literatury a tyto poznatky následně aplikovat na reálné případy v podniku. Celá práce je tvořena s ohledem na zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. Dalšími využívanými zdroji jsou jak literární, tak internetové zdroje. V bakalářské práci jsou použity metody analýzy, deskripce a syntézy.

Práce je rozdělena na teoretickou a praktickou část. Teoretická část bude vytvořena na základě informací načerpaných z odborné literatury. V teoretické části jsou nejprve definované základní pojmy týkající se problematiky cenných papírů. Následuje rozdělení cenných papírů podle doby držení, formy, podoby a obsahu. Nejdůležitější rozdělení cenných papírů je na majetkové a dlužné. U majetkových cenných papírů jsou postupně definovány druhy cenných papírů a to jmenovitě akcie, zatímní listy a podílové fondy. U dlužných cenných papírů jsou definovány dluhopisy, směnky a šeky. Dále jsou cenné papíry vymezeny podle prvotního účelu cenných papírů v podniku, a to na majetkové účasti, cenné papíry k obchodování, dluhové cenné papíry držené do splatnosti, vlastní akcie a dluhopisy a ostatní cenné papíry. Následuje určení vlivu cenných papírů na výsledek hospodaření a to u účtování výnosů, prodeje cenných papírů, daňově uznatelné nákladů a oceňování cenných papírů. Na závěr teoretické části je tvořena způsobu vypořádání podílu k rozvahovému dni a převodem cenných papírů mezi jednotlivými účetními skupinami.

Praktická část je rozdělena na dvě části. V první části se nachází obecné účetní případy, které jsou aplikovány na nejčastěji používané cenné papíry a to na akcie a dluhopisy. Tyto vzorové příklady jsou odvozeny od příslušné literatury a právních předpisů. U akcií je zaznamenáno účtování, jak akcií vlastních, tak akcií ostatních podniků. U dluhopisů je zachyceno jak účtování z pohledu emitenta, tak z pohledu investora. Jednotlivé případy jsou zpracovány dle podvojného účetnictví, zaznamenaných na kreditním účtu dal (D) a debetním účtu má dáti (MD).

V druhé části je zkoumán aktuální stav cenných papírů konkrétního podniku, který byl zjištěn na základě dotazníkového šetření a následné konzultace s kompetentní osobou. Dotazníkové šetření bylo provedeno na minulý rok 2014. Po zhodnocení aktuálního portfolia bylo na základě požadavků podniku stanoveno nové portfolio, které má optimalizovat výsledek hospodaření a základ daně z příjmu v konkrétním podniku. Portfolio bylo sestaveno na základě dotazníkového šetření podniku, kde základními parametry pro rozhodnutí byl požadovaný výnos, časový horizont a rizikovost investice.

2 Cenné papíry

2.1 Definice cenných papírů

Cenný papír definujeme jako listinu nebo záznam v evidenci, s nímž se spojuje určité právo. (Šebestíková, 2011) Z účetního hlediska je cenný papír nositelem právního nároku majitele tohoto cenného papíru vůči jeho emitentovi, který se zavazuje ke konkrétním povinnostem. (Strouhal 2010) Z daňového hlediska definuje cenný papír občanský zákoník část 1 hlava IV §514, který říká, že Cenný papír je listina, se kterou je právo spojeno takovým způsobem, že je po vydání cenného papíru nelze bez této listiny uplatnit ani převést. Tato definice byla vydána až v novém občanském zákoníku roku 2014. Do roku 2014 nebyla pevně stanovená definice pro cenné papíry. (Činková, 2013) Můžeme tedy říct, že cenný papír nese sebou určitá práva pro majitele cenného papíru vůči jeho emitentovi.

2.2 Definice základních pojmů

Pro moji bakalářskou práci je nutné si nejdříve definovat několik termínů. První pojem je emitent, tento pojem můžeme definovat jako subjekt, který cenný papír vydává. Může to být například banka, stát nebo firma. Další termín je nominálního hodnota cenného papíru, je to taková cena, která je na cenném papíru uvedena. Součet jmenovitých hodnot se musí rovnat hodnotě základního kapitálu. Nominální hodnota je často odlišná od tržní hodnoty. Tržní hodnotu definujeme jako cenu, za kterou můžeme cenný papír na trhu prodat nebo zakoupit. Tato cena není vázána na základní kapitál, ale záleží pouze na poptávce investorů. Při emitování cenných papírů se stanoví emisní kurz, který představuje peněžní částku, za kterou emitent vydá cenný papír. Emisní kurz nesmí být nižší než nominální hodnota cenného papíru. Kladný rozdíl mezi emisním kurzem a nominální hodnotou cenného papíru nazýváme emisní ážio. Emisní ážio se účtuje na pasivním účtu společnosti. (Březovjaková, 2008)

2.3 Třídění cenných papírů

2.3.1 Dle doby držení cenných papírů

Cenné papíry můžeme třídit podle doby držení cenných papírů a to na krátkodobé a dlouhodobé cenné papíry. Pro zařazení majetku do dlouhodobého nebo krátkodobého finančního majetku je rozhodující prvotní úmysl účetní jednotky, jedná se tedy o předpokládanou dobu držení cenného papíru. Toto rozhodnutí je z velké části subjektivní a mělo by být podloženo firemní strategií. O zařazení cenného papíru také může rozhodnout jeho splatnost. Když je splatnost do jednoho roku jedná se o krátkodobý cenný papír, při splatnost delší jednoho roku jedná se o dlouhodobý finanční majetek. Finanční majetek držžený účetní jednotkou, déle než jeden rok se v rozvaze podniku zachytí jako dlouhodobý finanční majetek,

účtová skupina 06. (Otrusinová a Štekel, 2007) Mezi dlouhodobý finanční majetek řadíme:

- majetkové účasti – jedná se o cenné papíry a podíly v podnicích ovládaných a řízených nebo pod podstatným vlivem,
- ostatní cenné papíry a podíly,
- dluhové cenné papíry držené až do jejich splatnosti – splatnost takové dluhového cenného papíru musí přesahovat 12 měsíců, (Ryneš, 2012)

V případě, že majetek bude držen kratší dobu, jedná se o krátkodobý finanční majetek, účtová skupina 25. (Otrusinová a Štekel, 2007) Mezi krátkodobý finanční majetek řadíme:

- majetkové cenné papíry k obchodování,
- dluhové cenné papíry,
- dluhové cenné papíry, které držíme do splatnosti, a tato splatnost nepřesahuje 12 měsíců,
- vlastní akcie, vlastní podíly a vlastní dluhopisy. (Ryneš, 2012)

2.3.2 Dle podoby cenných papírů

Podle podoby cenných papírů dělíme cenné papíry na zaknihované a listinné. Zaknihované cenné papíry mají fyzickou podobu. Listinné cenné papíry nemají fyzickou podobu a jsou vedeny pouze v elektronické podobě. V dnešní době jsou většinou využívány listinné cenné papíry. (Strouhal, 2010)

2.3.3 Dle formy cenných papírů

Podle formy cenných papírů dělíme cenné papíry na jméno a na doručitele. Cenné papíry na jméno jsou vystaveny na konkrétního majitele. Změna majitele je možná pouze rubopisem. U cenných papírů na doručitele je převod výrazně jednodušší. Stačí pouze fyzické předání. (Strouhal, 2010)

2.3.4 Dle obsahu

Podle obsahu cenných papírů je rozhodující vztah k emitentovi cenného papíru. Rozdíly jsou potom v právních důsledcích vyplývajících z jeho držení. Právní důsledky nám tedy rozdělují cenné papíry na majetkové a dluhové cenné papíry. Majetkové cenné papíry majiteli umožňují podílení se na vedení podniku. Toto právo je umožněno vlastníkovy využívat na valné hromadě, velikost hlasu je ovlivněna počtem držných akcií. Dále majetkový cenný papír umožňuje podílet se na majetku emitenta. Toto právo je využíváno při ukončení podnikání, ať už dobrovolného nebo nuceného například likvidací. Za takových okolností má majitel právo na přesně stanovenou část majetku, která se rovná podílu počtu držných akcií k celkovému počtu akcií. Dále má právo na kontrole a požadovat vydání majetkových hodnot například poukázky na akcie. Dluhové cenné papíry zakládají vztah

úvěrového charakteru, jedná se tedy o majetkový vztah. Majitele takového cenného papíru může požadovat, v přesně stanoveném termínu, úhradu dluhu a vyplacení výnosových úroků. Můžeme tedy říci, že dluhové cenné papíry zakládají pouze úvěrový vztah bez jakékoli možnosti ovlivnit hospodaření firmy. Zatím co pomocí majetkový cenných papírů můžeme při patřičném množství ovlivnit hospodaření firmy. (Šebestíková, 2011)

2.4 Majetkové cenné papíry

Majetkové cenné papíry a podíly umožňují využívání vlastnického práva. Tyto práva plynou z držby cenných papírů. Oproti dluhovým cenným papírům nemá investor nárok, na vrácení investovaných peněz, ale může pobírat dividendu. Dividenda je ve většině případů závislá na dosažení zisku, ale ani dosažení zisku nezaručuje investorovi, že obdrží dividendu. O tom zda investoři obdrží dividendu, rozhodne valná hromada při schvalování rozpočtů dalších období. Majetkové cenné papíry podnik pořizuje ze dvou důvodů a to za účelem spekulace nebo řízení, resp. ovládnutí podniku. V případě spekulace nechce podnik nijak zasahovat do řízení firmy, jen chce zhodnotit volné prostředky. V druhém případě mluvíme o tzv. majetkové účasti. Pomocí držby těchto cenných papírů a podílů uplatňují rozhodující vliv v dceřiných společnostech (ovládaných a řízených osobách) nebo podstatný vliv v přidružených podnicích, které emitovaly příslušné cenné papíry nebo vydaly podíly. (Ryneš, 2012) Mezi majetkové cenné papíry můžeme řadit zejména:

- akcie,
- zatímní listy,
- podílové fondy. (Strouhal, 2010)

2.4.1 Akcie

Akcie je majetkový cenný papír, který umožňuje vlastníkovvi využívat jednotlivá práva. Vlastník má právo se podílet na řízení podniku, podíl na zisku a při zániku společnosti na likvidačním zůstatku. Majitel akcie ovšem neručí za dluhy akciové společnosti. Akcie jsou vystaveny dvěma způsoby a to na majitele nebo na jméno.

Akcie vystavena na majitele je neomezeně převoditelná. Vlastnická práva může využívat její momentální držitel. V případě že se jedná o zaknihovanou akcii, pak evidovaná osoba. Společnost většinou nemá přehled o jednotlivých akcionářích, eviduje pouze čísla akcií. Pro majitele je velkou výhodou lehká převoditelnost cenného papíru.

U akcií vystavených na jméno, musí být společností veden seznam akcionářů. Společnost má přehled o jednotlivých akcionářích. Práva, které akcie zaručuje, může využívat jen osoby vedeny v seznamu. Obecně platí, že akcii listinné formy lze převést na nového vlastníka jen rubopis a předáním. Společnost může zakotvit do stanov omezení převoditelnosti akcie a to pokud to odhlasují aspoň tři čtvrtiny přítomných akcionářů. (Šebestíková, 2011)

Akcie mohou být jak v zaknihované tak v listinné podobě. Listinné akcie podle zákona musí obsahovat určité údaje a to:

- jmenovitou hodnotu,
- formu a sídlo společnosti,
- označení formy akcie; u akce na jméno firmu, název nebo jméno akcionáře,
- datum emise,
- výši základního kapitálu a počet akcií k datu emise,
- jedná-li se o listinnou akcii, potom navíc obsahuje číselné označení a podpis členů představenstva, kteří jsou oprávněni jménem společnosti jednat k datu emise.

Akcie v podniku třídíme podle doby držení. Když akcie přesáhnou dobu držení déle než jeden rok, jsou účtovány v třídě 06, v opačném případě budou vedeny na účtu 251 majetkové cenné papíry k obchodování. (Strouhal 2010) Výnos z akcií mohou být dvojího typu a to ve formě dividend nebo kapitálového výnosu. Dividenda je podíl na výsledku hospodaření. Kapitálový výnos je rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou akcie. Tento druh výnosu bývá větší a zpravidla je častějším motivem pro investování. (Hrad, 2014) Vydání nového občanského zákoníku roku 2014 umožňuje akciovým společnostem vydávat takové druhy akcií, které nejsou taxativně vymezeny zákonem. Akciová společnost může tedy vydat jak kmenové akcie, tak akcie prioritní. Prioritní akcie mohou mít zvláštní práva jako např. přednostní právo tykající se výplaty dividend nebo na likvidačním zůstatku. Společnost může určit, zda akcie budou mít všechna práva nebo jen některé z nich. (Strnadová, 2014)

2.4.2 Zatímním list

Zatímní list můžeme definovat jako cenný papír, který vydává akciová společnost upisovateli, který nesplatil celý emisní kurs upsané akcie před zápisem do obchodního rejstříku. Zatímní list obsahuje:

- označení „zatímní list“,
- firmu, sídlo a výši základního kapitálu společnosti,
- firmu nebo název a sídlo nebo jméno a bydliště vlastníka zatímního listu,
- jmenovitou hodnotu tvořenou součtem jmenovitých hodnot upsaných nesplacených akcií,
- počet, podobu a formu akcií, které zatímní list zahrnuje, případně i určení jejich druhu,
- splacenou a nesplacenou část emisního kursu akcií a lhůty pro splacení emisního kursu,
- datum emise zatímního listu a podpisy členů představenstva, kteří jsou jménem společnosti oprávněni jednat. (Strouhal, 2010)

Zatímní list je převoditelný za podmínky, kdy ho upisovatel převede na jinou osobu, ještě před splacením emisního kurzu akcie. Upisovatel, ale stále ručí za to, že nový vlastník splatí zbytek emisního kurzu akcie. Zatímní list je vyměněn za akcie po splacení celého emisního kurzu. (Vychopeň, 2008)

2.4.3 Podílové listy

Podílové listy můžeme definovat jako cenný papír, který zaručuje majiteli právo na odpovídající část majetku v podílovém fondu a právo podílet se na výnosu z tohoto majetku. (Strouhal, 2010) Podílové listy jsou vydávány podílovými fondy. Podílový fond definujeme jako soubor majetku, který patří všem vlastníkům podílových fondů. Podíl vlastníků podílových listů na zisku a majetku je stejně velký, jako podíl nominálních hodnot na základním kapitálu. Podílový fond řídí investiční společnost, která byla za tímto účelem založena. Podílové fondy mohou mít různé investiční strategie například investování do akcií, dluhopisů nebo nemovitostí. V České republice jsou povoleny pouze otevřené podílové fondy. Těmto otevřeným fondům zákon nařizuje odkoupit všechny své podílové listy, které jim jsou nabídnuty od podílníků. Tento odkup je proveden za aktuální hodnotu. Aktuální hodnota podílového listu je stanovena jako podíl vlastního kapitálu v podílovém fondu, který připadá na jeden podílový list. (Vychopeň, 2008)

2.5 Dluhové cenné papíry

Tento typ cenných papírů je postaven na úvěrovém vztahu mezi dlužníkem a investorem. Investor půjčuje dlužníkovi dočasně volné prostředky za předpokladu, že mu dlužník vrátí finanční prostředky navýšené o předem stanovený úrok a ve stanovené době. Dlužník si vydáním cenného papíru opatřuje prostředky, které může libovolně využít. (Kovanicová, 2005) Mezi dluhové cenné papíry řadíme zejména:

- Dluhopis
- Směnky
- Šek

2.5.1 Dluhopis

Dluhopis definuje zákon č.190/2004, který upřesňuje podmínky pro emisi dluhopisu v České republice. V případě, že vydává česká společnost nebo česká osoba dluhopisy v zahraničí, musí dodržovat předpisy pro emisi dluhopisů dané země. Za emisi dluhopisů se považuje soubor dluhopisů emitovaných na základě stejných podmínek. Stejně musí být datum splatnosti a datum emise. Dluhopisy pocházející ze stejné emise se přidělí podle mezinárodního systému číslování identifikační označení nebo jiný údaj konkretizující dluhopis. (Šebestíková, 2011) Dluhopis je zastupitelný cenný papír, s nímž je spojeno právo na splacení dlužné částky a povinnost emitenta toto právo uspokojit. Tento dluhový cenný papír umožňuje

emitentovi, získat nové finanční prostředky pro rozvoj podniku. Tyto prostředky musí firma splatit jednorázově k předem stanovenému termínu nebo splátkami, které jsou předem stanoveny emisními podmínkami. Tento výnos může být stanoven:

- pevnou úrokovou sazbou,
- rozdílem mezi jmenovitou hodnotou a emisním kurzem,
- slosovateľnou prémiei nebo prémiei v závislosti na lhůtě splatnosti dluhopisu,
- pohyblivou úrokovou sazbou, která může být závislá např. na úrokovou sazbou LIBOR. (Vychopeň,2008)

Může být vydán v zaknihované nebo listinné podobě. Z názvu dluhopisu musí být patrné, že se jedná o dluhopis. Dluhopis musí obsahovat:

- údaje o emitentovi,
- jmenovitou hodnotu,
- datum emise,
- způsob, místo a datum splatnosti dluhopisu a výnosu z něho, není-li výnos určen rozdílem mezi jmenovitou hodnotou dluhopisu a jeho nižším emisním kurzem,
- forma dluhopisu,
- podpis nebo otisk podpisu emitenta, případně osob oprávněných jednat jménem emitenta. (Šebestíková, 2011)

2.5.2 Směnka

Směnka je cenný papír, který představuje jednostranný slib nebo příkaz k bezvýhradné výplatě peněz.(Strouhal 2010) Základní účastníci u směnečného vztahu jsou remitent a směnečný dlužník. Remitent je osoba, které má být zaplacen. Směnečný dlužník je osoba, která je povinná zaplatit za směnku směnečnou částku.

Směnky můžeme členit podle osoby dlužníka a to na směnku cizí a vlastní. Směnka vlastní obsahuje v textu slib výstavce, že uhradí věřiteli v konkrétním čase uvedeném na směnce, příslušnou peněžitou částku. Vystupují zde dvě osoby a to výstavce směnky, který je i zároveň dlužník, a remitent. Směnka cizí obsahuje příkaz výstavce směnky určité osobě, aby uhradil věřiteli požadovanou částku ve stanovený čas. Vystupují zde 3 osoby a to výstavce směnky (trasant), směnečník (trasát) a remitent. Směnka cizí má dvě podoby a to směnka cizí na vlastní řád a směnka cizí nikoliv na vlastní řád. U směnky cizí na vlastní řád je výstavce zároveň směnečník. U směnky cizí nikoliv na vlastní řád výstavce směnky přikazuje zaplatit peněžní částku jeho věřiteli, to je 3. osobě, která vůči výstavci vystupuje jako dlužník. (Votava, 2011)

Obě tyto směnky nám definuje zákon č.191/1950 Sb., směnečný a šekový. Cizí směnka musí podle zákona obsahovat tyto náležitosti:

- označení, že jde o směnku napsané, v jazyce ve kterém je směnka vydána,
- bezpodmínečný příkaz zaplatit určitou peněžitou částku,
- jméno směnečníka (toho kdo má za směnku platit),
- údaj splatnosti,
- údaj místa, kde má být placeno,
- jméno toho, komu nebo na jehož řad má být placeno,
- datum a místo vystavení směnky,
- podpis výstavce.

Když ve směnce chybí některý údaj, z výše uvedených, považuje se směnka za neplatnou, kromě níže uvedených případů. Za prvé, kdy na směnce není údaj o splatnosti směnky. Za takových okolností se považuje, že je směnka splatná na viděnou. Za druhé nastane za předpokladu, že není-li zvláštního údaje, platí, že místo uvedené u jména směnečníka, je místem platebním a zároveň místo, kde směnečník bydlí. Za třetí nastane za předpokladu, chybí-li místo vystavení. Za takových okolností se považuje, že byla vystavena v místě uvedeném u jména výstavce. Výstavce směnky odpovídá za zaplacení a přijetí směnky, ale svou odpovědnost může vyloučit. (Kovařík, 2011)

Vlastní směnka musí podle zákona obsahovat tyto náležitosti:

- označení, že jde o směnku napsané, v jazyce ve kterém je směnka vydána
- bezpodmínečný slib zaplatit určitou peněžitou částku,
- údaj splatnosti,
- údaj místa, kde má být placeno,
- jméno toho, komu nebo na jehož řad má být placeno,
- datum a místo vystavení směnky,
- podpis výstavce.

V případě, že chybí některý z výše uvedených údajů, se považuje směnka za neplatnou s výjimkou následujících případů. Ve směnce chybí údaj o splatnosti. Tato směnka se považuje za směnku splatnou na viděnou. Ve směnce, ve které není uveden zvláštní údaj, tak se považuje místo uvedené u jména směnečníka, že je místem platebním a zároveň místo, kde směnečník bydlí. Poslední případ nastane za předpokladu, není-li uvedeno místo vystavení. V takovém případě se považuje, že byla vystavena v místě uvedeném u jména výstavce. (Kovařík, 2011)

Za situace, že na směnce je částka uvedena slovy i čísly a tyto částky se neshodují, tak platí částka napsaná slovy. V situaci, kdy je na směnce uvedená vícekrát částka, jak slovy, tak čísly, tak platí částka nejnižší. Splatnost směnky může být stanovena několika způsoby. První způsob stanovení splatnosti je přesné datum, kdy je směnka splatná. Na směnce bude uvedeno konkrétní datum, kdy je směnka splatná. Druhý způsob je stanovení doby od vystavení, kdy je směnka splatná. Na

směnce bude uvedeno například měsíc po vydání směnky. Dalším možností je směnka na viděnou. V takovém případě může věřitel v určitém období předložit směnku dlužníkovi a ten ji musí uhradit. Toto období musí být nejpozději do jednoho roku od data vystavení směnky, není-li stanoveno jinak. U směnky na viděnou může být také stanoveno datum, před kterým nemůže věřitel požadovat splacení směnky. Například směnka je splatná na viděnou a to od 1. 4. 2015, v tomto případě věřitel nesmí požadovat splacení směnky před 1. 4. 2015. Další způsob stanovení je na určitý čas po viděné. Za tohoto předpokladu je směnka splatná určitý čas po předložení směnky. Například měsíc po předložení směnky. Směnky s jinak stanovenou dobou splatnosti nebo se splatností postupnou jsou neplatné

U posledních dvou typů směnek, tedy na viděnou a na určitý čas po viděné, může výstavce stanovit zúročení směnečné sumy. V tomto případě je nutné uvést na směnce úrokovou míru. Existují tedy dva druhy směnky podle výnosu a to diskontní směnka a směnka s úrokovou doložkou. Diskontní směnku investor kupuje za cenu nižší, než která odpovídá její jmenovitá hodnota a výnos tvoří rozdíl mezi pořizovací cenou a cenou nominální. U směnek s úrokovou doložkou bývá zpravidla nominální cena stejná jako cena pořizovací a výnos je směnečný úrok vyjádřen procentní sazbou. Úrok se začíná počítat od data vystavení směnky, není-li stanoveno jinak. (Strouhal, 2010) Směnky, i když nebyly vystaveny na řad, lze převést rubopisem (indosamentem). Pokud je na směnce uvedeno "nikoli na řad" nebo jiná formulace stejného významu, lze převést směnku jen ve formě a s účinky obyčejného postupu (cese). Indosament nesmí obsahovat podmínku a nesmí být částečný, v obou těchto případech považujeme indosament za neplatný. Směnka může být, jak celá tak z části zaručena směnečným rukojemstvím. Záruka může být dána jak třetí osobou, tak osobou, která je už na směnce podepsána. Po třech letech do splatnosti směnky dochází k promlčení směnky.

2.5.3 Šek

Šek musí podle zákona směnečného a šekového splňovat následující náležitosti:

- označení, že jde o šek v jazyce vystavení šeku,
- bezpodmínečný příkaz zaplatit určitou peněžitou sumu,
- jméno toho, kdo má platit (šekovníka),
- údaj místa, kde má být placeno,
- datum a místo vystavení šeku,
- podpis výstavce.

Když na šeku chybí, nějaká z výše uvedených informací, považuje se šek za neplatný s výjimkou:

- Není-li uvedeno jinak, platí, že místo uvedené u jména šekovníka je místem platebním. Je-li uvedeno více míst u šekovníkova jména, platí to prvně uvedené.

- Není-li těchto údajů, ani nějakého údaje jiného, je šek splatný v místě, kde má šekovník svůj hlavní závod.
- Není-li v šeku uvedeno, kde byl šek vystaven, platí, že byl vystaven v místě uvedeném u jména výstavce.

Šek lze vystavit osobě s doložkou „na řád“ nebo bez doložky, s doložkou „nikoli na řád“. Šek může být vystaven i s doložkou stejného významu nebo na majitele. (Kovařík, 2011) Když se neshoduje částka uvedená slovy a čísly, platí částka napsána slovy. Když je více uvedených částek, jak slovy, tak čísly, platí částka nejnižší. Šek lze převést indosamentem i za předpokladu, že byl vystaven na řád. U šeku vystaveného s doložkou „nikoliv na řád“, lze šek převést pouze ve formě a s účinky postupu. Šek je pokaždé splatný na viděnou. Šek má určitou splatnost, která je závislá na státě ve kterém dochází k proplacení šeku. Šek má splatnost 8 dnů, když je vystavený i splatný v jenom státě. Za předpokladu, že je vystavený v jednom státě a splatný ve státě jiném a tyto státy se nachází na stejném kontinentu, potom činí doba pro předložení dvacet dní. U států nenacházejících se na stejném kontinentu je splatnost sedmdesát dní. (Votava, 2011)

2.6 Majetkové účasti

Majetková účast představuje cenné papíry, které nebyly pořízeny za účelem budoucího prodeje, ale za účelem ovládat nebo ovlivňovat hospodaření jiného podniku. Za majetkovou účast se v účetnictví považují cenné papíry, které držitelé zakládají rozhodující nebo podstatný vliv. Rozhodující vliv nastává za situace, kdy podnik má větší než 50% podíl na základním kapitálu jiné společnosti. Tyto cenné papíry budou zachyceny na účtu 061, který se nazývá akcie a podíly v ovládaných a řízených osobách. O podstatný vliv se jedná, když má podnik podíl na základním kapitálu jiné společnosti mezi 20 - 50 %. Tyto cenné papíry budou zachyceny na účtu 062, který se nazývá akcie a podíly v podnicích s podstatným vlivem. Když podíl na základním kapitálu jiné společnosti nepřesáhne 20 % a tento podíl nebyl pořízen za účelem dalšího obchodování, je tento cenný papír označený jako realizovatelný cenný papír. (Otrusínová a Šteker, 2007) U majetkových účastí se také často vyskytuje pojem ovládající osoba. Tato osoba přímo nebo nepřímo vykonává rozhodující vliv na provozování podniku jiné osoby nebo řízení podniku. Podle občanského zákoníku je vždy ovládající osobou:

- Osoba, která je většinovým společníkem, přičemž jiná osoba nedisponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody uzavřenými s jinými společníky.
- Osoba, která disponuje většinou hlasovacích práv na základě dohody uzavřené s jinými společníky.
- Osoba, která může prosadit jmenování nebo volbu nebo odvolání většiny osob, které jsou statutárním orgánem nebo jeho členem, anebo většiny osob, které jsou členy dozorčího orgánu právnické osoby, již je společníkem. (Šebestíková, 2011)

2.7 Cenné papíry k obchodování

Cennými papíry k obchodování definujeme z účetního hlediska jako cenné papíry, které byly pořízeny za účelem budoucího prodeje, s cílem dosáhnout zisku mezi prodejní cenou a kupní pořizovací cenou. Tento prodej cenných papírů by měl být proveden do 12 měsíců od pořízení. Při přiřazování cenných papírů na konkrétní účty se vychází ze subjektivního záměru kupujícího. Důležitější než dodržení časového horizontu je samotný záměr obchodovat. Při překročení 12 měsíců není nutné provádět žádné účetní případy, za předpokladu, že nebyl změněn záměr prodej cenných papírů. Do této skupiny cenných papírů není možné řadit, pořizování obchodních podílů ve společnostech s ručením omezeným nebo v komanditních společnostech, protože tyto podíly nejsou za běžných okolností obchodovatelné. Cenné papíry k obchodování můžeme rozdělit do dvou základních skupin:

- majetkové cenné papíry k obchodování – účet 251,
- dluhové cenné papíry k obchodování – účet 253.(Ryneš, 2012)

2.8 Dluhové cenné papíry držené do splatnosti

Investor kupuje dluhový cenný papír za účelem držet tento cenný papír do splatnosti a vydělat pouze na úrocích. Takový cenný papír následně účtujeme v závislosti na době splatnosti:

- dluhové cenné papíry držené do splatnosti – účet 065,
- dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatností – účet 256. (Ryneš, 2012)

U dluhových cenných papírů držených delší dobu než jeden rok se neprovádí přeceňování, protože účetní jednotka nemá v plánu vydělat na prodeji cenných papírů a ponechá si je až do splatnosti. (Strouhal, 2010)

2.9 Vlastní akcie, vlastní obchodní podíly a vlastní dluhopisy

Jsou to takové cenné papíry, u nichž je emitentem samotná společnost. Tyto cenné papíry je nutné sledovat na zvláštních účtech a nezahrnout je do jiné skupiny s cennými papíry. Tato skupina cenných papírů se nachází v účetní skupině 25. Vlastní akcie se účtují na účet 252, který se jmenuje vlastní akcie a vlastní obchodní podíly a vlastní dluhopisy na účet 255, který se jmenuje vlastní dluhopisy. (Ryneš, 2012)

2.10 Ostatní cenné papíry a podíly

Do ostatních cenných papírů řadíme cenné papíry, které není možné zařadit do žádné výše zmíněné kategorie. Tyto cenné papíry budou pojmenovány krátkodobý nebo dlouhodobý finanční majetek a jsou pro ně vyhrazeny speciální účty.

O zaúčtování na příslušný účet rozhoduje časový horizont a to zda je majetkový nebo dluhový cenný papír. Krátkodobý se účtuje na účtu 257, který se nazývá ostatní cenné papíry a podíly, a dlouhodobý na 063, který se jmenuje ostatní cenné papíry a podíly. Nejčastěji se v této skupině cenných papírů vyskytují akcie a obchodní podíly do 20% podílu na základním kapitálu. Z dluhových cenných papírů se zde vyskytují směnka. (Ryneš, 2012)

2.11 Vyřazení cenných papírů

Cenné papíry jsou zachyceny v účtových skupinách 06 a 25 od okamžiku pořízení až do okamžiku vyřazení. Vyřazení nastává z různých důvodů a to především inkasem splatných cenných papírů, prodejem nebo darováním. Při inventarizaci můžeme zjistit chybějící cenný papír. V takové situaci se nevyužije standartní účtování manka, ale úbytek je zachycen na samostatném účtu cenné papíry v umořovacím řízení. Zde bude cenný papír evidován až do ukončení umořovacího řízení. (Šebestíková, 2011)

2.12 Vliv cenných papírů na výsledek hospodaření

Cenné papíry a jejich operace v účetnictví mají různé dopady na výsledek hospodaření. Jsou tři základní operace, které ovlivňují výsledek hospodaření a to:

- účtování výnosů cenných papírů,
- prodej cenných papírů,
- přeceňování cenných papírů.

2.12.1 Účtování výnosů cenných papírů

Výnosy z držby cenných papírů jsou dvojího typu a to výnosy z majetkových cenných papírů a úroky z dlužných cenných papírů.

Mezi výnosy z majetkových cenných papírů řadíme například dividendy nebo podíly na zisku. Pro účtování těchto cenných papírů je důležité, jestli tyto cenné papíry jsou vedeny jako dlouhodobý finanční majetek nebo krátkodobý finanční majetek.

Dividendy plynoucí z finančního majetku, který je veden, jako dlouhodobý je zachycen ve skupině 06, která má název dlouhodobý finanční majetek. V této skupině se nachází následující účty:

- 061 – Akcie a podíly v ovládaných a řízených osobách,
- 062 – Akcie a podíly v účetních jednotkách pod podstatným vlivem,
- 063 – Ostatní cenné papíry a podíly.

Vznik nároku na dividendu bude tedy zaúčtován ve prospěch účtu 665, který se nazývá výnosy z dlouhodobého finančního majetku, souvztažně se vzniklou pohledávkou.

Dividendy plynoucí z finančního majetku, který je veden, jako krátkodobý je zachycen ve skupině 25, která se jmenuje krátkodobé cenné papíry. Pořízení krátkodobého finančního majetku se zachytí na účtu 251, který se jmenuje krátkodobé cenné papíry k obchodování. Přiznané dividendy z krátkodobého cenného papíru se zachytí na účtu 666, který se jmenuje výnosy z finančního majetku.

Pro účtování majetkových cenných papírů, je také důležité, jestli dividendy jdou od tuzemské firmy nebo firmy sídlící v zahraničí. U tuzemské firmy budou dividendy vypláceny už sražený o srážkovou daň. To ovšem nemusí platit za situace, kdy se jedná o mateřský a dceřiný podnik, takto vyplácené dividendy nemusí podléhat srážkové dani. U dividend vyplácených zahraniční firmou jsou vypláceny v brutto výši, to je bez odpočtu srážkové daně. (Ryneš, 2012)

Z dlužných cenných papírů držených do splatnosti plynou výnosy v podobě úroků. Pro účtování je důležité, zda je splatnost do jednoho roku nebo zda je splatnost delší dobu. U splatnosti do jednoho roku se zachytí v účetní skupině 25, která se nazývá krátkodobé cenné papíry a podíly a pořizovaný krátkodobý majetek. V této skupině je nejpoužívanější účet 256, který se jmenuje dluhové cenné papíry se splatností do jednoho roku držené do splatnosti. Cenné papíry se splatností nad jeden rok se zachytí v účetní skupině 06, která se jmenuje dlouhodobý finanční majetek. Nejvyužívanějším účtem je účet 065, který se jmenuje dluhové cenné papíry držené do splatnosti. U dlužných cenných papírů držených do splatnosti se neprovádí přeceňování. Specifickým příkladem je ovšem dluhopis s pevnou úrokovou sazbou. U takového dluhopisu musíme provést určité účetní operace, které ovlivní jeho ocenění. Tyto operace jsou různé z pohledu emitenta a z pohledu věřitele. Z pohledu emitenta je to působeno tím, že při pořizování takového cenného papíru vznikají různé náklady, které v rámci účetnictví jsou součástí pořizovací ceny. Tyto náklady, ale nejsou součástí nominální hodnoty a tak bude emitentem uhrazena pouze nominální hodnota dluhopisu. O tento rozdíl musí účetní jednotka zvyšovat hodnotu dluhopisu. Věřiteli dluhopisu vzniká právní nárok na výnos z dluhopisu. Tento výnos je často uhrazen až se splatností dluhopisu. Ovšem věřitel nemůže zaúčtovat celý výnos jednorázově při splatnosti, ale musí tento výnos rozdělit do každého roku. Rozdělení je závislé na celkové době držení a podle tohoto kritéria rozdělíme příslušné částky do daných let.

Jak už vyplývá z názvu výnosy cenných papírů, tak tento druh nám bude zvyšovat výnosy a tím pádem i hospodářský výsledek. U tohoto druhu příjmů nemůže dojít ke ztrátě. (Šebestíková, 2011)

2.12.2 Prodej cenných papírů

Účtování o prodeji cenných papírů probíhá ve dvou krocích, a to bez ohledu o jaký cenný papír se jedná.

První krok je zachycení úbytku cenných papírů v pořizovací nebo reálné ceně na účtu 561, který se jmenuje prodané cenné papíry a podíly. Když máme nakoupeno více cenných papírů za různé ceny a neprodáváme je všechny, ale jenom jejich část, tak můžeme použít dva způsoby určení vyřazovacích cen. První způsob je metodou FIFO. Tato metoda je anglická zkratka pro first in first out. To znamená,

že vyřazujeme prvně nakoupené cenné papíry. Takže například účetní firma nakoupila 50 kusů akcií za částku 100 Kč za kus, o měsíc později se rozhodla koupit dalších 50 kusů, tentokrát v hodnotě 110 Kč za akcie. V následujícím měsíci prodala 70 kusů akcií. Vyřazovací cena akcií metodou FIFO bude 50 kusů krát 100 Kč plus 20 kusů krát 110 Kč. Druhým způsobem je zjištěným váženým aritmetickým průměrem. Pro využívání obou způsobů určení vyřazovacích cen je důležité vést analytickou evidenci podle jednotlivých cenných papírů.

Druhý krok je účtování výnosů z prodeje cenných papírů. Tyto výnosy budou zachyceny v účtové skupině 66, která se jmenuje finanční výnosy. Především účet 661, který se jmenuje tržby z prodeje cenných papírů a podílů. Protiúčtem může být podle formy úhrady například bankovní účet, pokladna nebo různé druhy pohledávek. Výnosy z prodeje cenných papírů, které jsou zahrnuty do obchodního majetku, jsou zachyceny do výsledku hospodaření a ovlivní tedy základ daně z příjmu. (Šebestíková, 2011)

2.12.3 Daňově uznatelné náklady u prodeje cenných papírů

Daňově uznatelný náklad u majetkových účastí a vlastních akcií je nabývací cena akcie, která není oceněna reálnou hodnotou, a to jen do výše příjmů z prodeje tohoto cenného papíru. Nabývací cenu lze zvýšit o náklady mateřské společnosti, které přímo souvisejí s držbou cenných papírů u dceřiné společnosti. Podnik ovšem musí prokázat, že tyto náklady už nebyly někdy zahrnuty, jako daňově uznatelné náklady. Náklady spojené s prodejem cenných papírů jsou limitovány výši příjmů z prodeje cenných papírů a nabývací cenou, která nemusí být stejná jako cena pořízení, která je zachycena v účetnictví. Platí ovšem zásada, že každý cenný papír se posuzuje zvlášť. Nelze porovnávat úhrny příjmů a úhrny výdajů. Takže případná ztráta u prodeje cenných papírů, nám nesníží základ daně, ani v rámci cenných papírů, ale započítá se tam jako nula. Ztráta se projeví pouze na výsledku hospodaření podniku. (Šebestíková, 2011)

2.12.4 Ocenění cenných papírů

Ocenění cenných papírů provádí účetní jednotka k:

- datu pořízení, resp. nabytí cenných papírů,
- rozvahovému dni.

Ocenění cenných papírů k okamžiku pořízení, resp. nabytí

Podle §25 odst. 1 písm. f) zákona o účetnictví se cenné papíry oceňují k okamžiku pořízení a to pořizovací cenou. Pořizovací cenou se z účetního hlediska rozumí cena pořízení a náklady související s pořízením, které jsou v souladu s účetními metodami, které podnik uplatňuje. Tyto náklady mohou být např. poplatky na burze, provize sprostředkovateli nebo náklady na právnické služby spojené s pořízením cenného papíru. Do nákladů, které vstupují do ceny pořízení cenného papíru, zahrnujeme i náklady spojené s financováním nákupu cenného papíru, např. úroky z úvěru poskytnutého na nákup cenného papíru. Do pořizovací ceny vstupují

i náklady spojené s držním cenných papírů, jako je např. náklady spojené s uložením listinných cenných papírů. U dluhových cenných papírů vstupuje do pořizovací ceny také hodnota naběhlého úroku do doby pořízení cenných papírů. Pořizovací cena u dluhového cenného papíru, kde je stanoven pevný výnos, se pořizovací cena rozdělí na dvě části. První část bude představovat částku bez naběhlého úroku. Druhá část bude rovna naběhlému alikvotnímu úrokovému výnosu. (Ryneš, 2012)

Ocenění cenných papírů k rozvahovému dni

Účetní předpisy při oceňování cenných papírů k rozvahovému dni nařizují při splnění určitých podmínek následující způsoby ocenění:

- reálnou hodnotou,
- ocenění ekvivalencí u majetkové účasti,
- ocenění v původních pořizovacích cenách.

Ocenění reálnou hodnotou

Cenné papíry se k rozvahovému dni oceňují podle §27 Zákona o účetnictví s výjimkou:

- vlastní akcií,
- cenných papírů držených do splatnosti,
- dluhopisů pořízených v primární emisi, které nejsou pořízeny za účelem obchodování,
- cenných papírů v ovládaných nebo řízených společnostech či ve společnostech s podstatným vlivem. (Ryneš, 2012)

Reálnou hodnotu pro účely účetnictví můžeme stanovit tržní hodnotou, posudkem znalce nebo kvalifikovaným odhadem. Tržní hodnotu definujeme jako hodnotu vyhlášenou na tuzemské nebo zahraniční burze. Tržní hodnota může být stanovena na základě jiného regulovaného trhu. Když je cenný papír vedený na tuzemské burze, pak se účtuje s uzavírací cenou v den účetní uzávěrky. Při kótování cenného papíru na zahraniční burze, je účtováno s nejvyšší ze zavíracích cen. U jiného regulovaného trhu je účtováno s cenou platnou v den, kdy se provádí ocenění. Kvalifikovaný odhad nebo ocenění posudkem znalce se využívá v případě, kdy tržní cena není k dispozici, nebo nevyjadřuje dostatečně reálnou hodnotu. Toto ocenění se využívá u cenných papírů, které se prodávají jen výjimečně. Stanovení ceny tímto způsobem je velice náročné a nemusí vždy vést k předpokládanému výsledku. Tento druh ocenění má za úkol přiblížení se k tržní hodnotě. Ocenění podle zvláštních předpisů, se využívá, když není k dispozici tržní hodnota a nelze stanovit cenu ani kvalifikovaným odhadem. U ocenění budeme postupovat podle zákona o oceňování majetku. (Šebestíková, 2011)

Ocenění ekvivalencí majetkovou účastí

Dlouhodobé podíly v přidružených a v dceřiných podnicích jsou oceněny protihodnotou odpovídající podílu společníka na vlastním kapitálu přidružené nebo dceřiné společnosti. Podíl na vlastním kapitálu, kterým se oceňuje příslušný podíl k rozvahovému dni, se určuje od podílu investora na základním kapitálu přidruženého nebo dceřiného podniku.

Rozhodne-li se podnik u dlouhodobých majetkových podílů pro ocenění pomocí ekvivalence, musí způsob ekvivalence použít pro ocenění všech svých dlouhodobých podílů. Účetní jednotka nemůže tyto způsoby kombinovat.

Ocenění v původních pořizovacích cenách

Ocenění cenných papírů, které by měly být oceněny reálnou hodnotou, ale tato reálná hodnota není stanovena, ani ji není možné stanovit nebo je toto stanovení nepřiměřeně finančně náročné, je možné při ocenění k datu účetní uzávěrky ponechat cenné papíry v pořizovacích cenách.

U dlužných cenných papírů, u kterých nelze stanovit reálnou hodnotu a tento cenný papír bude v rozvahový den účtován v původní pořizovací ceně, se bude účtovat ve věcné a časové souvislosti o úrokovém výnosu. (Ryneš, 2012)

K oceňování cenných papírů je nejčastěji využíváno ocenění pomocí reálné hodnoty. Reálná hodnota tedy může být vyšší i nižší než je cena pořízení, z toho vyplývá, že pokud reálná cena dosahuje vyšší hodnoty, jak pořizovací cena, pak bude hospodářský výsledek zvyšovat. Když bude reálná cena nižší, než cena pořízení, bude to snižovat hospodářský výsledek. Pokud není reálná hodnota známa, použije se jiný výše uvedený způsob. Tyto způsoby nejsou ve stanovení ceny tak přesné, takže může dojít ke zkreslení hospodářského výsledku, a to jak k jeho nadhodnocení nebo podhodnocení.

2.13 Způsob vypořádání rozdílů k rozvahovému dni

Většina cenných papírů k obchodování musí být na konci účetní období oceněna reálnou hodnotou. Toto ocenění může být dočasné nebo trvalé. U dočasného ocenění se rozlišuje, zda se jedná o majetkový, dlužný nebo realizovatelný cenný papír.

Tab. 1 Způsoby účtování přecenění cenných papírů

Druh cenného papíru	Účtování výnosu	Účtování ztráty
Majetkový	664 Výnosy z přecenění majetkových cenných papírů	564 Náklady z přecenění majetkových cenných papírů
Dluhový	666 Výnosy z finančního majetku	566 Náklady z finančního majetku
Realizovatelný	414 – Oceňovací rozdíly z přecenění majetku a závazku	

Zdroj: Vlastní zpracování na základě prvních předpisů

Trvalé znehodnocení realizovatelných cenných papírů

Za předpokladu, že došlo k trvalému znehodnocení realizovatelných cenných papírů, zachytí se tato skutečnost na vrub finančního nákladu. Znehodnocení je rovno rozdílu mezi oceněním cenného papíru při jeho pořízení a stávající reálnou hodnotou. Musí být ovšem zohledněno předchozí ztráty z předchozích znehodnocení. Pokud dojde po trvalém snížení reálné hodnoty ke zvýšení reálné hodnoty je zvýšení zaúčtováno nejvýše do výše znehodnocení. Trvalé znehodnocení zaúčtováním do nákladu přímo ovlivní výsledek hospodaření. (Ryneš, 2012)

2.14 Přesuny cenných papírů mezi jednotlivými účetními skupinami

Přesouvání cenných papírů z jednoho účtu na druhý je ve většině případů zakázáno. Jsou zde ovšem určité výjimky a to:

- Přesuny z cenných papírů držených do splatnosti do cenných papírů k obchodování a to za předpokladu, že se firma rozhodne přehodnotit záměr držení cenných papírů.
- Přesuny z důvodu získání majetkového vlivu. Tento případ může nastat za předpokladu, že přesáhneme určité množství cenných papírů např. 50% podíl.
- Přesuny z důvodu ztráty majetkového vlivu. Když prodáváme cenné papíry a prodejem ztratíme určitý podíl například 50 %.
- Přesuny z důvodu ztráty obchodovatelnosti registrovaného cenného papíru. Může nastat za situace, že firma se rozhodne odejít z burzy. (Šebestíková, 2011)

3 Praktická část

Praktická část bakalářské práce je zaměřena na účtování majetkových a dlužných cenných papírů na názorných příkladech. Následuje analýza portfolia cenných papírů konkrétní firmy a na základě analýzy je navrženo optimální.

3.1 Účtování majetkových cenných papírů

3.1.1 Příklady na účtování akcií jiných společností

Firma David pořídila akcie, které má v plánu držet delší časový horizont. Pořizovací cena akcie za jeden kus byla 1 000 Kč. Celkem bylo nakoupeno 1 000 kusů akcií, to je 25% podíl ve firmě Eliška. Za zprostředkování obchodu byl zaplacen poplatek makléři ve výši 50 000 Kč.

Tab. 2 Účtování dlouhodobých akcií

Text	Částka	MD	D
Cena pořízení akcií	1 000 000 Kč	043	221
Poplatek makléři	50 000 Kč	043	221
Pořizovací cena	1 050 000 Kč	062	043

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Společnost David nakoupila 30% podíl ve společnosti Eliška za částku 1 200 000 Kč a celkový podíl ve společnosti překročil 50 %.

Tab. 3 Účtování dlouhodobých akcií

Text	Částka	MD	D
Pořizovací cena	1 200 000 Kč	061	221
Přeřazení investice ve společnosti Eliška	1 000 000 Kč	061	062

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Za předpokladu, že firma nakupuje akcie za cílem ovlivnit řízení podniku nebo podnik zcela řídit, tak tyto akcie nijak neovlivní výsledek hospodaření. Účetní případy ovlivní pouze rozvahové účty.

Firma David nakoupila akcie firmy Božena, za účelem budoucího obchodování. Cena 1 kusu akcie byla stanovena ve výši 500 Kč za kus. Celkem bylo nakoupeno 100 kusů akcií. Za zprostředkování obchodu byl zaplacen poplatek makléři ve výši 5 000 Kč.

Tab. 4 Účtování akcií k obchodování

Text	Částka	MD	D
Cena pořízení akcií	50 000 Kč	259	221
Poplatek makléři	5 000 Kč	259	221
Pořizovací cena	55 000 Kč	251	259

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

K rozvahovému dni měly akcie firmy Božena hodnotu 450 Kč. Firma provedla přecenění na reálnou hodnotu snížením hodnot akcií o 10 000 Kč.

Tab. 5 Přecenění na reálnou hodnotu

Text	Částka	MD	D
Přecenění akcií firmy Božena na reálnou hodnotu	10 000 Kč	564	251

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

V následujícím roce vznikl společnosti David nárok na dividendu od akcií společnosti Božena. Celková výše dividendy byla 3 000 Kč. Následující měsíc se rozhodla firma prodat akcie firmy Božena, které měli aktuální kurz 480 Kč.

Tab. 6 Účtování dividend

Text	Částka	MD	D
Výplata dividendy	3 000 Kč	378	666
Výnos z prodeje akcií firmy Božena	48 000 Kč	221	661
Vyřazení akcií z evidence	45 000 Kč	561	251

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Samotné pořízení akcií neovlivní výsledek hospodaření, ten ovlivní až případné přecenění na reálnou hodnotu nebo samotný prodej akcií. Přecenění ve výše zmíněném příkladu snižuje hospodářský výsledek, ale ve skutečnosti může dojít i ke zvýšení hospodářského výsledku, a to za předpokladu, že reálná cena k rozvahovému dni bude vyšší než cena, ve které jsou akcie vedeny do tohoto okamžiku. Samotný prodej akcií se projeví ve výnosech a vyřazení akcií v nákladech. Za předpokladu, že bude prodejní cena akcií vyšší než cena vyřazených akcií v nákladech, dojde ke zvýšení výsledku hospodaření, jako je tomu ve výše zmíněném příkladu. V opačné situaci by došlo ke snížení výsledku hospodaření.

Firma David zaplatila zálohu na realizovatelné akcie firmy Tomáš ve výši 2 000 000 Kč. Zálohu zaplatila v měsíci březnu a termín nákupu akcií byl stanoven na měsíc říjen. V říjnu byl proveden nákup 1 000 kusů akcií v hodnotě 2 000 000 Kč. Z toho provize makléři 100 000 Kč.

Tab. 7 Účtování akcií nakoupených na zálohu

Text	Částka	MD	D
Záloha na nákup akcií společnosti Tomáš	2 000 000 Kč	053	221
Cena pořízení akcií společnosti Tomáš	1 900 000 Kč	043	379
Poplatek makléři	100 000 Kč	043	379
Pořizovací cena	2 000 000 Kč	063	043
Zúčtování zálohy	1 000 000 Kč	379	053

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

K rozvahovému dni měly realizovatelné akcie hodnotu 2 050 000 Kč.

Tab. 8 Přecenění na reálnou hodnotu

Text	Částka	MD	D
Přecenění na reálnou hodnotu	50 000 Kč	063	414

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů.

V následujícím roce se rozhodla společnost David prodat realizovatelné akcie firmy Tomáš za částku 2 070 000 Kč. Společnosti byly peníze převedeny na účet.

Tab. 9 Prodej cenných papírů

Text	Částka	MD	D
Výnos z prodeje	2 070 000 Kč	221	661
Odúčtování přecenění z minulých let	50 000 Kč	414	063
Vyřazení akcií z evidence	2 000 000 Kč	561	063

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

U realizovatelných akcií se přecenění projeví pouze na rozvahových účtech, takže nedojde k ovlivnění výsledku hospodaření. K ovlivnění výsledku hospodaření dochází až při prodeji akcií. Prodej akcií nám ve výše uvedeném příkladu hospodářský výsledek zvýší a to kvůli tomu, že prodejní cena akcií je vyšší než cena, ve které byly akcie vedeny. Výsledek hospodaření by se snížil za předpokladu, že akcie byly vedeny ve vyšší ceně, než je prodejní cena.

3.1.2 Příklad na účtování vlastních akcií

Společnost Michal má základní kapitál ve výši 60 000 000 Kč, tento základní kapitál tvoří 100 000 kusů o nominální hodnotě 600 Kč. Tato společnost se rozhodla odkoupit 10 000 kusů akcií za tržní cenu, která je v tomto případě rovna nominální hodnotě akcií. Do zákonem stanovené lhůty se podařilo společnosti prodat 12 000 kusů akcií spřátelené společnosti za cenu 620 Kč.

Tab. 10 Účtování vlastních akcií

Text	Částka	MD	D
Počáteční stav základního kapitálu	60 000 000 Kč	X	411
Odkup vlastních akcií	6 000 000 Kč	252	211
Prodej akcií	7 440 000 Kč	221	661
Vyřazení prodaných akcií	7 200 000 Kč	561	252

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

U vlastních akcií je to podobné, jak u ostatních akcií. Výsledek hospodaření ovlivní, až jejich prodej. Ke zvýšení výsledku hospodaření dojde, pokud bude prodejní cena akcií vyšší, než cena vyřazených akcií. Dochází ze předpokladu že, prodejní cena bude nižší než cena vyřazených akcií.

3.2 Účtování dlužných cenných papírů

U dlužných cenných papírů je rozdílné účtování v případě investora a emitenta. To způsobuje alikvótní úrok. U investora tento úrok znamená výnos, ale u emitenta tento úrok znamená náklad. Úrok, je ve většině případů, placen jednorázově, až se splatností dluhopisu. V účetnictví se tento úrok musí účtovat ve věcné a časové souvislosti.

3.2.1 Účtování dlužných cenných papírů z pohledu investora

Účtování z pohledu investora dělíme podle účelu, s jakým ho investor koupil:

- obchodovatelné dluhopisy,
- realizovatelné dluhopisy.

Příklad na účtování obchodovatelného dluhopisu:

Společnost David nakoupila 1. 11. 2013 dluhopis určených k obchodování společnosti Karel v hodnotě 2 500 000 Kč. Roční alikvótní výnos činil 10 % p. a.. Jmenovitá hodnota tohoto dluhopisu činí 2 400 000 Kč. Kupón byl emitován 1. 7. 2013. Kupóny jsou vypláceny vždy po roce a to 30.6 daného roku. Společnost David se rozhodla 3. 5. 2014 dluhopis prodat a to za 2 650 000 Kč. Společnost David přeceňuje dluhopisy čtvrtletně a to k poslednímu dni čtvrtletí. Roční kupón je vždy ve výši 240 000 Kč, z toho vyplývá, že měsíční kupón má hodnotu 20 000 Kč.

Tab. 11 Reálné hodnoty v čase

Datum	Částka
31. 12. 2013	2 550 000 Kč
31. 3. 2014	2 600 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

V tabulce číslo 11 jsou zachyceny reálné hodnoty dluhopisu v konkrétním čase.

Tab. 12 Výpočet amortizace prémie

Text	Částka
Nákupní cena	2 510 000Kč
Předplacený kupón za 4 měsíce	80 000 Kč
Pořizovací cen bez alikvótního úrokového výnosu	2 430 000 Kč
Jmenovitá hodnota	2 400 000 Kč
Prémie za 8 měsíců	30 000 Kč
Měsíční amortizace	3 750 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Tab. 13 Účtování o obchodovatelných dluhopisech

Text	Částka	MD	D
Pořízení dluhopisu	2 510 000 Kč	X	221
Pořízení dluhopisu	2 430 000 Kč	253	X
Pořízení dluhopisu	80 000 Kč	253.1*	X
Kupon za 11. a 12. měsíc roku 2013	40 000 Kč	253.1	662
Amortizace prémie za 11. a 12. měsíc roku 2013	7 500 Kč	566	253
Přecenění na reálnou hodnotu	7 500 Kč	253	664
Kupon za 1. až 3. měsíc roku 2014	60 000 Kč	253.1	662
Amortizace prémie za 1. až 3. měsíc roku 2014	11 250 Kč	566	253
Přecenění dluhopisu na reálnou hodnotu k 31. 3. 2013	1 250 Kč	253	664
Kupón za 4. Měsíc roku 2014	20 000 Kč	253.1	662
Amortizace prémie za 4. Měsíc	3 750 Kč	566	253
Prodej dluhopisů	2 650 000 Kč	221	661
Vyřazení dluhopisů z majetku	2 416 250 Kč	561	253
Vyřazení dluhopisů alikvótní úrokový výnos	200 000 Kč	561	253.1

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

*253.1 podrozvahový účet pro alikvótní úrokový výnos

Pořízení dluhopisu neovlivňuje hospodářský výsledek podobně jako je tomu u akcie. Hospodářský výsledek zvýší, až zúčtování kupónu za příslušné měsíce. Amortizace prémie bude firmě hospodářský výsledek snižovat, jedná o postupné rozpouštění do nákladů. Přecenění na reálnou hodnotu bude ve výše zmíněném příkladu zvyšovat výsledek hospodaření, a to kvůli krátcí se době splatnosti dluhopisu. Prodej dluhopisů bude zachycen ve výnosech a vyřazení dluhopisů v nákladech. Ve většině případů je prodejní cena vyšší, a tak dochází ke zvyšování výsledku hospodaření.

Podle nákupní ceny dluhopisu dělíme účtování na:

- nákup při emisi v pari,
- nákup při emisi nad pari,
- nákup při emisi pod pari.

Příklad na nákup dluhopisu v pari

Společnost David nakoupila při emisi 1. 7. 2012 dvouletý dluhopis společnosti Karel za pořizovací cenu 500 000 Kč. Tato cena je rovna nominální hodnotě. Kupon bude vyplacen v datu splatnosti a to 30. 6. 2014 ve výši 12 % p. a.. Společnost bude dluhopis držet do splatnosti.

Tab. 14 Přehled kuponu při pořízení dluhopisu v pari

Text	Částka
Roční kupón	60 000 Kč
Měsíční kupón	5000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

V předchozí tabulce je přehled ročního a měsíčního kuponu.

Tab. 15 Účtování při pořízení dluhopisu v pari

Text	Částka	MD	D
Nákup dluhopisu	500 000 Kč	065	221
Kupon za 6 měsíců	30 000 Kč	065	662
Kupon za 6 měsíců	30 000 Kč	065	662
Reklasifikace dluhopisu	500 000 Kč	256	065
Kupon za 6 měsíců	30 000 Kč	065	662
Kupon za 6 měsíců	30 000 Kč	065	662
Inkaso za dluhopis	620 000 Kč	221	X
Inkaso za dluhopis	500 000 Kč	X	256
Inkaso za dluhopis	120 000 Kč	X	256

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Při pořízení dluhopisu v pari ovlivní hospodářský výsledek přiznání části kuponu za časové období. Ostatní operace se zachytí pouze na rozvahových účtech

Příklad na nákup dluhopisu nad pari

Společnost David nakoupila při emisi 1. 8. 2012 dvouletý dluhopis společnosti Karel za částku 512 000 Kč: Jmenovitá hodnota dluhopisu činila 500 000 Kč. Kupon bude vyplacen až se splatností dluhopisu a to ve výši 12 % p. a. Splatnost dluhopisu je 31. 7. 2014 a společnost hodlá dluhopis držet do splatnosti.

Tab. 16 Přehled kuponu a prémie při pořízení dluhopisu nad pari

Text	Částka
Roční kupon	60 000Kč
Měsíční kupon	5 000Kč
Roční amortizace prémie	6 000 Kč
Měsíční amortizace prémie	500 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

V přechodí tabulce je přehled ročního a měsíčního kuponu. Dále se v ní nachází roční a měsíční prémie, která se rovná rozdílu mezi nákupní cenou a nominální cenou dluhopisu.

Tab. 17 Účtování při pořízení dluhopisu nad pari

Text	Částka	MD	D
Nákup dluhopisu	512 000 Kč	065	221
Kupon za 5 měsíců	25 000 Kč	065	662
Amortizace prémie za 5 měsíců	2 500 Kč	566	065
Kupon za 7 měsíců	35 000 Kč	065	662
Amortizace prémie za 7 měsíců	3 500 Kč	566	065
Reklasifikace dluhopisu	506 000 Kč	256	065
Reklasifikace dluhopisu AÚV	60 000 Kč	256	065
Kupon za 5 měsíců	25 000 Kč	065	662
Amortizace prémie za 5 měsíců	2 500 Kč	566	065
Kupon za 7 měsíců	35 000 Kč	065	662
Amortizace prémie za 7 měsíců	3 500 Kč	566	065
Inkaso za dluhopis	620 000 Kč	221	X
Inkaso za dluhopis	500 000 Kč	X	256
Inkaso za dluhopis AÚV	120 000 Kč	X	256

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Při nakoupení dluhopisu nad pari nám sníží hospodářský výsledek, a to postupným umořováním rozdílu mezi nákupní cenou a cenou nominální. Výsledek hospodaření nám zvýší výplata kuponu, která pro firmu znamená výnos.

Příklad na nákup dluhopisu pod pari

Společnost David nakoupila při emisi 1. 8. 2012 dvouletý dluhopis společnosti Karel za částku 488 000 Kč. Jmenovitá hodnota dluhopisu činila 500 000 Kč a kupon ve výši 12 % p. a. Kupon bude vyplacen 31. 7. 2014.

Tab. 18 Přehled kuponu a diskontu při pořízení dluhopisu pod pari

Text	Částka
Roční kupon	60 000Kč
Měsíční kupon	5 000Kč
Roční amortizace diskontu	6 000 Kč
Měsíční amortizace diskontu	500 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

V tabulce číslo 20 je přehled ročního a měsíčního kuponu. Dále zde najdeme roční a měsíční výši diskontu, který je roven rozdílu mezi nominální hodnotou a cenou pořízení dluhopisu.

Tab. 19 Přehled účtování při pořízení dluhopisu pod pari

Text	Částka	MD	D
Nákup dluhopisu	488 000 Kč	065	221
Kupon za 5 měsíců	25 000 Kč	065	662
Amortizace diskontu za 5 měsíců	2 500 Kč	256	666
Kupon za 7 měsíců	35 000 Kč	065	662
Amortizace diskontu za 7 měsíců	3 500 Kč	256	666
Reklasifikace dluhopisu	494 000 Kč	256	065
Reklasifikace dluhopisu AÚV	60 000 Kč	256	065
Kupon za 5 měsíců	25 000 Kč	065	662
Amortizace diskontu za 5 měsíců	2 500 Kč	256	666
Kupon za 7 měsíců	35 000 Kč	065	662
Amortizace diskontu za 7 měsíců	3 500 Kč	256	666
Inkaso za dluhopis	620 000 Kč	221	X
Inkaso za dluhopis	500 000 Kč	X	256
Inkaso za dluhopis AÚV	120 000 Kč	X	256

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Při nákupu dluhopisu pod pari nám zvýší hospodářský výsledek postupné uplatňování kuponu a postupná amortizace diskontu. Ostatní operace se zachytí pouze na rozvahových účtech.

U výše zmíněných příkladů podnik předpokládal držení dluhopisů do splatnosti. Ve většině případů však podnik při nákupu není pevně rozhodnut, zda dluhopis bude držet do jeho splatnosti. Za takový podmínek podnik účtuje jako realizovatelný cenný papír. V následující tabulce je uvedeno případy účtování realizovatelného dluhopisu.

Tab. 20 Přehled účtování realizovatelných cenných papírů

Text	MD	D
Amortizace prémie	065	665
Amortizace diskontu	566	065
Alikvótní úrokový výnos	065	662
Zvýšení reálné hodnoty	065	414
Snížení reálné hodnoty	414	065
Trvalé zvýšení reálné hodnoty	065	664
Trvalé snížení reálné hodnoty	564	065
Prodej realizovatelného dluhopisu	561	065
Vyřazení oceňovacího rozdílu	414	561
Tržba z prodeje	378	661
Inkaso z prodeje	221	378

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

U realizovatelných dluhopisů dochází k ovlivnění hospodářského výsledku u amortizace prémie a diskontu, a to u prémie znamená zvýšení hospodářského výsledku a diskontu snížení hospodářského výsledku. Při dočasném zvyšování nebo snižování hodnoty realizovatelného dluhopisu nedochází k ovlivnění výsledku hospodaření. K němu dochází až při trvalém snížení nebo zvýšení reálné ceny a to při snížení ke snížení a u zvýšení k zvýšení výsledku hospodaření. K ovlivnění hospodářského výsledku dochází také při prodeji. U prodeje záleží, jestli je prodejní cena vyšší než cena, ve které byl dluhopis evidován v rámci účetnictví podniku.

3.2.2 Účtování dlužných cenných papírů z pohledu emitenta

Společnost David emitovala diskontovaný dluhopis dne 1. 7. 2014 o jmenovité hodnotě 500 000 Kč a to za emisní kurz 440 000 Kč. Dluhopis je splatný 30.6 2015. Měsíční amortizaci získáme tak, že vydělíme diskont počtem měsíců do splatnosti dluhopisu.

Tab. 21 Výpočet amortizace diskontu

Text	Částka
Jmenovitá hodnota diskontu	500 000 Kč
Emisní kurz	440 000 Kč
Diskont	60 000 Kč
Měsíční amortizace	5 000 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Tab. 22 Účtování bezkuponový dluhopis

Text	Částka	MD	D
Emise dluhopisu	500 000Kč	X	241
Emise dluhopisu	440 000 Kč	375	X
Emise dluhopisu	60 000 Kč	381	X
Inkaso emisního kurzu od věřitelů	440 000 Kč	221	375
Amortizace za 6 měsíců	30 000 Kč	562	381
Amortizace za 6 měsíců	30 000 Kč	562	381
Výplata dluhopisu v okamžiku splatnosti	500 000 Kč	241	221

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

U dluhopisů bezkuponů nedochází k ovlivnění hospodářského výsledku při emisi dluhopisu, inkasu emisního kurzu od věřitele ani při výplatě dluhopisu v okamžiku jeho splatnosti. Všechny tyto případy se účtují na rozvahových účtech. Výsledek hospodaření emitentovi sníží až postupné účtování rozdílů mezi nominální a prodejní cenou dluhopisu a to každý měsíc o stejnou částku.

Společnost David emitovala 1. 8. 2014 roční dluhopis o jmenovité hodnotě 2 000 000 Kč a to za emisní kurz rovnající se nominální hodnotě dluhopisu. Věřitelům náleží ročním kupon ve výši 3 % jmenovité hodnoty dluhopisu. Dluhopis je splatný 31.7 2015. Kupon je vyplacen se splatností dluhopisu

Tab. 23 Přehled výše kuponu

Text	Částka
Roční kupon	60 000Kč
Měsíční kupon	5 000Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

V předchozí tabulce jsou zachyceny výše kuponu v ročním a měsíčním horizontu.

Tab. 24 Účtování kuponový dluhopis

Text	Částka	MD	D
Emise dluhopisu	2 000 000 Kč	375	241
Inkaso emisních kursu od věřitelů	2 000 000 Kč	221	375
Kupon za 5 měsíců	25 000 Kč	562	383
Kupon za 7 měsíců	35 000 Kč	562	383
Výplata dluhopisu jmenovitá hodnota	2 000 000 Kč	241	X
Výplata dluhopisu kupon	60 000 Kč	383	X
Výplata dluhopisu celkem	2 060 000 Kč	X	221

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

U kuponových dluhopisů dochází ke snižování hospodářského výsledku každý měsíc a to o podíl kuponu a počtu měsíců. Ostatní operace se zachytí pouze na rozvahových účtech, takže nedojde k ovlivnění výsledku hospodaření.

Společnost David emitovala dvouletý dluhopis o jmenovité hodnotě 3 000 000 Kč, u kterého se rozhodla hradit pololetní kupon ve výši 5 % p. a. a to vždy k datům 30.6 a 31.12. Emise dluhopisů proběhla 1. 7. 2013 při emisním kurzu 3 030 000 Kč. Prémie je rovna rozdílu mezi jmenovitou hodnotou a hodnotou emisního kursu. Prémie je v našem případě 30 000 Kč. Tuto prémii vydělíme počtem čtvrtletí do splatnosti dluhopisu a získáme čtvrtletní amortizaci, která je rovna 3750 Kč.

Tab. 25 Přehled kuponu

Text	Částka
Roční kupon	150 000Kč
Čtvrtletní kupon	37 500Kč

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

Ve výše uvedené tabulce jsou zachyceny výše kuponu v ročním a čtvrtletním horizontu.

Tab. 26 Účtování dluhopisu s pravidelnými výplaty kuponu

Text	Částka	MD	D
Emise dluhopisu	3 030 000 Kč	375	X
Emise dluhopisu	3 000 000 Kč	X	473
Emise dluhopisu	30 000 Kč	X	384
Inkaso emisního kurzu od věřitelů	3 030 000 Kč	221	375
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Úhrada pololetního kuponu	75 000 Kč	383	221
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Úhrada pololetního kuponu	75 000 Kč	383	221
Reklasifikace dluhopisu	2 000 000 Kč	473	241
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Úhrada pololetního kuponu	75 000 Kč	383	221
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Kupon za 3 měsíce	37 500 Kč	562	383
Amortizace dluhopisu	3 750 Kč	384	668
Úhrada pololetního kuponu	75 000 Kč	383	221
Vyplacení jmenovité hodnoty	3 000 000 Kč	241	221

Zdroj: Vlastní zpracování na základě právních předpisů

U emitenta nedochází emisí ani uhrazením emisního kurzu k ovlivnění hospodářského výsledku, tyto operace se zachytí na rozvahových účtech. Kupon bude každé čtvrtletí snižovat výsledek hospodaření a to o příslušnou část. Úhrada kuponu bude zachycena na rozvahových účtech. Amortizace prémie dluhopisu emitentovi způsobí zvýšení hospodářského výsledku. Účetní operace, jako je úhrada kuponu a amortizace prémie se v tabulce objevují opakovaně a to vždy za příslušné období. Reklasifikace dluhopisu je zachycena na rozvahových účtech. Vyplacení jmenovité hodnoty bude zachyceno na rozvahových účtech.

3.3 Vliv cenných papírů na konkrétní podnik

3.3.1 Dotazník

Podnik obdržel dotazník s následujícími otázkami týkající se cenných papírů v jeho účetnictví. V odrážkách jsou uvedeny odpovědi podniku.

- Jaké cenné papíry má podnik v rozvaze?
  - vlastní akcie,
  - dluhopisy,
  - směnky.
- Jaký je záměr držení cenných papírů?
  - vlastní akcie podnik drží za účelem ovládnutí podniku,
  - dluhopisy podnik drží za účelem zhodnocení dočasně volných prostředků,
  - směnky podnik má za účelem lepší vymahatelnosti nezaplacených pohledávek.
- Jaký podíl vlastních akcií podnik vlastní?
  - podnik vlastní 100% vlastních akcií.
- O jaké dluhopisy se jedná, nominální hodnota, jakou mají splatnost a výnos?
  - dluhopisy jsou partnerské společnosti,
  - nominální hodnota 200 000 Kč,
  - splatnost je 5 let,
  - kupon je 2,9 % ročně.
- Jaký finanční obnos je investovaný v dluhopisech?
  - tržní hodnota činí 10 000 000 Kč.
- Jak ovlivňují hospodářský výsledek cenné papíry?
  - vlastní akcie momentálně neovlivňují hospodářský výsledek,
  - dluhopisy zvyšují výsledek hospodaření,
  - směnky mají za cíl stabilizovat výsledek hospodaření, aby nedocházelo ke zbytečným ztrátám.
- Jaký časový horizont podnik předpokládá, že investované prostředky nebude potřebovat?
  - podnik je přesvědčen, že investované prostředky nebude potřebovat minimálně do roku 2020.
- je podnik ochoten snášet riziko z poklesu kurzu v krátkém období?
  - Ano.
- Jaký by chtěl podnik dosáhnout výnos a jaké riziko je schopen akceptovat
  - podnik by chtěl dosáhnout výnosu v intervalu 3 - 5%,
  - podnik by nechtěl klesnout pod 90 % investované hodnoty.

3.3.2 Současný stav ve firmě

Podnik mi byl ochoten sdělit informace jen za předpokladu, že nikde nebude uveden jeho název ani odvětví, ve kterém působí. O podniku mohu tedy pouze říct, že sídlí v Praze a jedná se o akciovou společnost.

Podnik má ve své rozvaze dluhopisy partnerské firmy, a to za účelem alokace dočasně volného kapitálu, pro který v následujících letech nemá využití. Tento přebytek kapitálu vznikl v roce 2009 při krizi, kdy došlo k velkému poklesu poptávky a tento pokles ještě nebyl vyrovnán do stavu před krizí. Firma na to reagovala, prodejem části výrobní haly a snížením výroby. Získané prostředky se rozhodla investovat do dluhopisů partnerské společnosti. Dluhopisy byly splatné v roce 2014, po této době se firma rozhodla emitovat další část dluhopisů. V této době měl podnik stále dostatek volných prostředků, a tak tyto prostředky opět investoval do dluhopisu firmy. Nová emise dluhopisů ovšem znamenala nižší úrok a to kvůli přebytku likvidity na finančním trhu, který má za následek nízké úrokové sazby. Nízký úrok je také zapříčiněn dobrým poměrem firmy zadlužení vůči základnímu kapitálu. Tento kupon je ve výši 2,9 % p. a. a dluhopis byl v obou případech nakoupen v pari. Podnik předpokládá, že volné finanční prostředky nebude do roku 2020 potřebovat. Dluhopisy tedy zvyšují jak výsledek hospodaření, tak základ daně z příjmů.

Podnik se od roku 2009 rozhodl používat kromě faktur také směnky, kvůli lepší vymahatelnosti v případě nezaplacení. Směnky používá převážně u nových odběratelů a u odběratelů se kterými už dříve měl problémy s placením faktur. Počet odběratelů se pohybuje kolem 20 firem. U třetiny odběratelů firma používá k zajištění pohledávek směnky. Toto opatření má zajistit lepší vymahatelnost pohledávek, díky směnce firma může tuto pohledávku prodat, a to za vyšší cenu než kterou by obdržel za předpokladu, že by měla jen fakturu. Směnky mají za úkol minimalizovat ztráty vzniklé nezaplacením faktur a nemělo by docházet k ovlivnění hospodářského výsledku, ale ve většině případů dojde k snížení výsledku hospodaření i daně z příjmů.

Podnik má vydané vlastní akcie, které nejsou veřejně obchodovatelné na burze a podnik vlastní téměř 100 % akcií.

3.4 Navrhované řešení

Podniku bych navrhol prodat 60 % dluhopisů kvůli nízkým tržním úrokovým sazbám, které zapříčinily růst cen dluhopisů. Vysoká cena dluhopisu pro podnik znamená, že při prodeji neobdrží jenom nominální hodnotu dluhopisu a naběhlého alikvótního úroku, ale že si mohou do ceny zahrnout i patřičnou část úroku, který ještě nevznikl. V takovém případě je pro firmu výhodné tento dluhopis prodat. Prostředky, které podnik obdrží za prodej dluhopisu, bych doporučil investovat do podílových fondů, a to kvůli investičnímu horizontu, který je 5 let. V podílových fondech může investor dosáhnout lepšího poměru výnosu, likvidity a rizika než při současné situaci. Většinu podílových fondů jsme schopni zpeněžit do 10 dnů. Podílové listy je povinen odkoupit podílový fond, a to za tržní hodnotu, která je stano-

vena pro každý den. U podílových fondů odpadá riziko, že nenajdeme vhodného kupce. U dluhopisu by likvidita mohla být i v řádech měsíců a mohla by znamenat snížení ceny dluhopisu, při nutnosti rychlého prodeje. Podniku bych doporučil vybrat podílový fond, který investuje do diverzifikovaného akciového portfolia. Pro podnik je nevýhodné investovat do více podílových fondů, a to z důvodu daňové neuznatelnosti vzájemné kompenzace zisku a ztrát z různých investic. Z tohoto důvodu jsem se rozhodl postupně alokovat třetinový volného kapitálu do podílového fondu ČSOB akciový mix. Výhoda nechat si část dluhopisů je v tom, že v případě nepříznivého vývoje podílového fondu, může podnik zpeněžit dluhopisy a neztratí tak část svých investovaných prostředků.

Podniku bych doporučil, aby část vlastních akcií nabídla svým vrcholovým manažerům, za splnění určitých kritérií na obrat a zisk. Při splnění požadavků by si mohli odkoupit část akcií a stávali by se tedy částečnými společníky společnosti a tak by si firma mohla zavázat tyto vrcholové manažery na delší dobu. Toto opatření by také mělo firmě zaručit zvýšení motivace a efektivnosti práce pro vrcholové manažery.

3.4.1 Dluhopis

Autor navrhuje ponechat 40 % volných prostředků v dluhopisech partnerské společnosti. Poměr dosahovaného výnosu a podstupovaného rizika je vzhledem k aktuální situaci nepřiměřený, z toho důvodu je doporučeno odprodat 60 % držaných dluhopisů a umístit tyto prostředky do níže zmíněných investic.

3.4.2 Terminované vklady

Vzhledem k aktuálnímu stavu evropského dluhopisového trhu, kdy se výnosy velké části státních dluhopisů pohybují v záporných hodnotách, se jeví termínovaný vklad jako vhodný prostředek k uložení volného kapitálu ve střednědobém horizontu. Při zohlednění toho stavu je doporučováno vložit 25 % kapitálu na termínovaný vklad u J&T Bank na 5 let s úrokovou sazbou 2,4 % p.a. Zbýlých 10 % bude využito na likvidnější rezervu pro případ nenadálých potřeb, tyto prostředky budou vloženy u Evropsko-ruské banky, kde bude dosaženo výnosu 2 % p.a. V případě aktuální nevyužití rezerv, budou tyto prostředky opakovaně ukládány na krátkodobé finanční instrumenty.

3.4.3 Podílový fond

Podniku bych doporučil podílový fond ČSOB – akciový mix. Podílový fond byl založen 14. 10. 1999. Fond od svého založení dosáhl průměrného zhodnocení 4,45 % ročně. Jedná se o široce diverzifikovaný akciový fond, který v měsíci květnu tohoto roku měl alokováno 62 % aktiv na americkém trhu, 33% na evropské trhu a přibližně 5% expozici má na japonském trhu. Riziková skupina podílového fondu se nachází na stupni 5, přitom stupeň 1 značí nejnižší a 7 je nejvyšší. Navrhovaná strategie obsahuje alokaci 25 % kapitálu určeného k investování do tohoto instru-

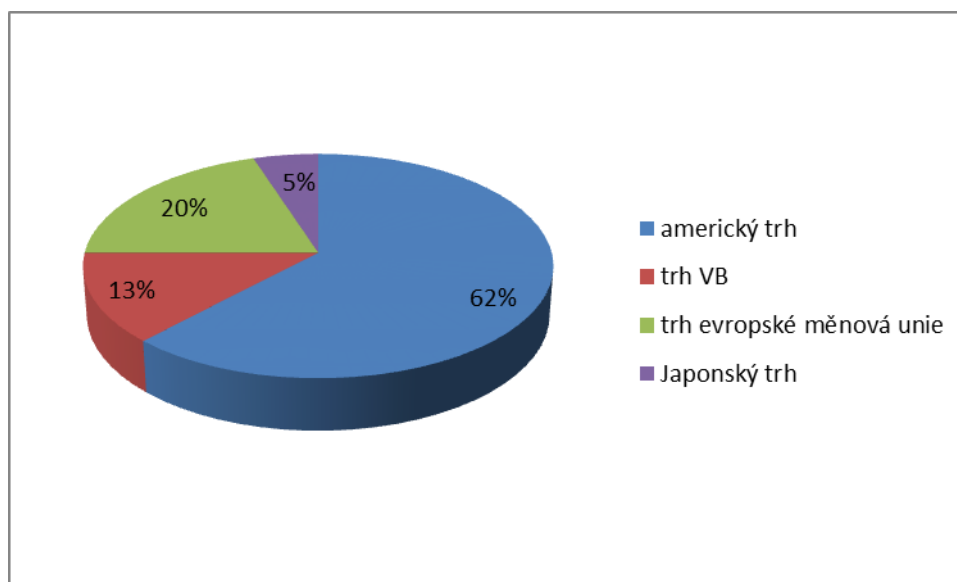
mentu, a to formou pravidelné investice na měsíční bázi v horizontu následujících 2 let.

Podílový fond je vhodný díky široké sektorové diverzifikaci, globální alokaci a nadprůměrnému potenciálnímu zhodnocení. Dále je pro podnik vhodný díky splnění výše zmíněné strategie daňové optimalizace.

Tab. 27 Přehled nákladů fondů

Poplatky a další údaje	Částka
TER	2,2%
Minimální investice/měsíčně	5000/500 Kč
Vstupní poplatky	3 %
Poplatek za správu	2 %
Výstupní poplatek	0 %

Zdroj: ČSOB

Graf 1: Struktura alokace aktiv fondu ČSOB akciový mix

Zdroj: ČSOB

Závěr

Podniky by měly v dnešní době pečlivě zvažovat, kam uloží svoje dočasně volné prostředky, aby neztrácely v čase na hodnotě. Vhodně uložená aktiva mohou podniku vydělat zajímavé finanční prostředky, které mohou sloužit k jeho dalšímu rozvoji. Naopak špatně investované prostředky při silně negativním vývoji, mohou podnik dovést až k případnému krachu.

Hlavním cílem bakalářské práce bylo provedení analýzy portfolia konkrétního podniku a na základě analýzy navrhnout nové optimální portfolio, které optimalizuje výsledek hospodaření a základ daně z příjmu. V rozvaze podniku byly zaznamenány dluhopisy, směnky a akcie. Dluhopisy mají splatnost 5 let a byly nakoupeny v roce 2014 s kuponem 2,9 %. Podniku bylo doporučeno prodat 60 % dluhopisů. Prostředky získané z prodeje dluhopisů investovat do podílového fondu ČSOB akciový mix, který nabízí zajímavé zhodnocení. Výše této investice je stanovena na 25 % z kapitálu uloženého v dluhopisech. Tento podílový fond diverzifikuje riziko na americký, evropský a nepatrnou část i na japonský trh. Podílový fond nabízí potenciál většího výnosu a lepší likviditu, než kterou nabízí dluhopisy. Podniku bylo doporučeno 25 % kapitálu uložit na termínovaný vklad u J&T Bank na 5 let s úrokovou sazbou 2,4 % p.a., který nabízí zajímavý poměr výnosu při téměř nulovém riziku. Tento podíl je vyčíslen na 2 500 000 Kč. Tato částka je dána z důvodu pojištění vkladu u bank a je zde počítáno i s poklesem kurzu eura. Zbýlých 10 % volných prostředků bude uložen u Evropsko-ruské banky, kde bude dosaženo výnosu 2 % p.a. při ročním termínovaném vkladu. Tento termínovaný vklad se může každý rok prodlužovat.

Další doporučení směřovalo k vlastním akciím, které podniku doporučuji nabídnout vrcholovým manažerům k odkoupení. Toto odkoupení by mělo pro podnik znamenat snahu o větší efektivnost ze strany vrcholových manažerů a větší stabilitu.

Dílčím cílem bakalářské práce bylo vymezení jednotlivých druhů cenných papírů v souladu s jejich účetně právní úpravou. Tento cíl byl splněn v teoretické části bakalářské práce, kde byly cenné papíry rozděleny podle různých kritérií a postupně definovány jednotlivé druhy cenných papírů.

Dalším cílem byla identifikace konkrétních druhů cenných papírů vykázaných v účetní závěrce ve vztahu k časovým a věcným okamžikům jejich dopadu do výsledku hospodaření podniku. Cíl byl splněn, jak v teoretické, tak v praktické části. Jednalo se o účtování alikvótního úroku, který byl postupně rozúčtován mezi jednotlivé roky. Dalším příkladem bylo přecenění akcií nebo dluhopisů na reálnou hodnotu.

Dalším cílem byla analýza vlivu jednotlivých druhů cenných papírů na výsledek hospodaření. Tento cíl byl splněn v teoretické části, kde je této problematice věnována celá kapitola. Částečně je cíl splněn i v praktické části bakalářské práce, kde jsem se věnoval nejčastěji se vyskytujícím cenným papírům a to jmenovitě dluhopisům a akciím.

4 Literatura

BŘEZOVJÁKOVÁ, ALENA. *Cenné papíry* [online]. 2008 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.svetucetnictvi.cz/aktualne/cenne-papiry>

ČINKOVÁ, MARTINA. *Ptáte se: Úprava cenných papírů* [online]. 2013 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://zakonyvkapse.cz/ptate-se-uprava-cennych-papiru-po-1-1-2014/>

ČSOB *akciový mix*. 05/2015. Dostupné také z: <http://www.csob.cz/WebCsob/Fondy/770000001170-LETAK.pdf>

HRAD, MIROSLAV. *Akcie* [online]. 2014 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: http://www.euinvest.cz/_akcie

KOVANICOVÁ, DANA. *Finanční účetnictví: světový koncept IFRS/IAS. 5., aktualiz. vyd.* Praha: BOVA POLYGON, 2005, ix, 526 s. ISBN 80-727-3129-7.

KOVAŘÍK, ZDENĚK. *Zákon směnečný a šekový: komentář. 5., dopl. vyd.* Praha: C.H. Beck, 2011, xxviii, 447 s. Beckovy malé komentáře. ISBN 9788074003851.

OTRUSINOVÁ, MILANA A KAREL ŠTEKEL. UNIVERZITA TOMÁŠE BATI VE ZLÍNĚ. *Cenné papíry v účetnictví a daních* [online]. 2007 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d2426v3192-cenne-papiry-v-ucetnictvi-a-danich/?search_query

RYNEŠ, PETR. *Podvojný účetnictví a účetní závěrka 12. aktualizované vydání.* Olomouc: ANAG, 2012, sv. Účetnictví (ANAG). ISBN 978-80-7263-714-0.

STRNADOVÁ, MARTINA. ŠVEHLÍK & MIKULÁŠ ADVOKÁTI S. R. O. 94313. *DRUHÝ AKCIÍ DLE NOVÉ PRÁVNÍ ÚPRAVY* [online]. 2014 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/druhy-akcii-dle-nove-pravni-uprav-94313.html>

STROUHAL, JIŘÍ. *Peněžní prostředky a cenné papíry v účetnictví podnikatelů. Vyd. 1.* Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010, 260 s. Téma (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-557-1.

ŠEBESTÍKOVÁ, VIOLA. *Účetní operace kapitálových společností: daňové a právní souvislosti. 3., aktualiz. a přeprac. vyd.* Praha: GRADA Publishing, a.s., 2011, sv. Účetnictví a daně (Grada). ISBN 978-80-247-4018-8.

VOTAVA, MILOSLAV. *PhDr. Miloslav Votava LL.M., MBA. Směnky a šeky (Czech only)* [online]. 2011 [cit. 2015-02-24]. Dostupné z: <http://miloslav-votava.blogspot.cz/2011/10/smenky-seky-czech-only.html>

VYCHOPEŇ, JIŘÍ. *Cenné papíry a zdaňování příjmů s nimi souvisejících v roce 2008* [online]. 2008 [cit. 2014-11-11]. Dostupné z: http://www.ucetnikavarna.cz/archiv/dokument/doc-d3520v4760-cenne-papiry-a-zdanovani-prijmu-s-nimi-souvisejicich-v-ro/?search_query=%24index%3D60&order_by=&order_dir=&type=&search_results_page=1

Zákon č. 89/2012, občanský zákoník. [online]. 2012 [cit. 2014-02-14]. Dostupné z: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcansky-zakonik>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. [online]. 1991 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d1851v54626-zakon-c-563-1991-sb-o-ucetnictvi/>

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů [online]. 1992 [cit. 2014-03-05]. Dostupné z: <http://www.podnikatel.cz/zakony/zakon-c-586-1992-sb-o-danich-z-prijmu/zneni-20140101/uplne/>